

Jegyzőkönyvi kivonat

az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának
1904. márczius hó 24.-én tartott természettudományi szaküléséről.

1. SZÁDECZKY GYULA dr.: bemutatja KOCH ANTAL dr.-nak „*Erdély mezo-zoos képződményei*” című munkáját.

2. ORIENT GYULA dr.: Nehány gyógyszerül használt aromás amin oxydálhatóságáról értekezett s beszámolt azokról a kísérletekről, a melyeket az aminek oxydálásával végzett. E kísérletekből kifolyólag azt tapasztalta, hogy az oxydálhatóság legkedvezőbb a methylgyökkel való substitutio esctén, az acetyl-, lactyl-, fosmylgyökök ellenben az oxydálhatóságot lényegesen csökkentik; teljesen destruálják a gyűrűn kívül helyet foglaló aminek. Ez a sajátosság különösen szembetűnően kidomborodott a methylamin- és ezzel isomer benzylaminon.

3. ORIENT GYULA dr.: bemutatja új szerkezetű bürettatartóját, a mely készülékkel az analytikai czélokot szolgáló bürettának függélyes állása — bárminő legyen is a bürettatartó álvány állása — biztosítva van. E készülékkel a bürettában foglalt folyadék a bürettával együtt pontosan vízszintes helyzetbe jut s így a meniscus pontos leolvadását elérhetővé teszi.

4. SZÉKY TIBOR dr.: a para-diphenylol-dimethyl-methánból előállított nitro-vegyületeit, ezeknek származékait mutatja be s ismerteti a FABINYI-féle kényelmes előállítási módot a p.-diphenylol-dimethyl-methánra. Rövid ismeretetés után a p.-diphenylol-dimethyl-methánból legkönnyebben előállítható dinitro-vegyületet, ennek diacetyl-származékát, a diaminnak salicylaldehyddel képezett SCHIFF-féle bázisát, egy azo-festéket, ezeknek előállítási módját, tulajdonságait, szerkezetüket stb. adja elő. Végül a p.-diphenylol-dimethyl-methán tetranitro-vegyületéről számol be s ennek anyalúgijából nyert, még tanulmányozás alatt levő, eddig ismeretlen szerkezetű nitro-vegyületéről. Előadását ez utóbbi vegyület baryum-sójának explosibilis tulajdonságának bemutatásával fejezi be.

5. K. SZENTPÉTERY ZSIGMOND: az általa részletesen felvett torda-toroczkói mesozoicus eruptivus vonulat északi részét ismerteti a petrographiai viszonyokra való különös tekintettel. A vidék ismertetése után előadja a túrkoppándi s a torda-sinfalvi stb. hasadékok keletkezését geologiai alapon, a mely szerint azok teljesen erosionalis eredetűek. Majd a vidék geologiai fel-

vételének történetét adja az 1860-as évektől kezdve s megemlíti, hogy az itt működött geológusok közül egyedül KOCH ANTAL dr. felvételei vehetők alapul a vidék tüzetes geológiai kutatásánál. Ezután reátér azon elvre, a melyet e kőzetek osztályozásánál követett, t. i. az elnevezéseknél az eddig használatban volt különböző nevek helyett a nomenclatura egységesítése szempontjából mindig a porphyr, ill. porphyrit nevet használta, mint családnevet, a csoportneveknél pedig minden esetben a porphyrosan kivált ásványokat vette tekintetbe. Felosztása a következő: I. Eruptívus kőzetek. 1. Porphyrok: A) Quarcz-, B) Orthoklas-porphyrok. 2. Porphyritek: A) Albit-Oligoklas-, B) Quarcz-, C) Amphibol-, D) Pyroxen-porphyritek. II. Eruptívus üledékek. 1. Porphyrtufák. 2. Porphyritufák breccias és conglomeratos rétegekkel. Ezen csoportok keretébe oszthatók be az egyes alcsoportok szerint ezen vidék kőzetei. A csoportok rövid összefoglaló tárgyalása s a legfőbb kőzet-típusok bemutatása után ezen kőzetek képződési viszonyait tárgyalja az előadó, majd reátér a képződési kor megállapíthatásának bizonyítékaira, a melyek szerint a porphyrok és porphyritek eruptiója ezen a vidéken a jurakornál régebbi s közelbiztonsággal középtriaskorúnak vehető.